

NOTAT FRÅ PROGRAMSTYRE KNYTT TIL PROGRAMSENSOR- RAPPORT I FOR RUSSISK, BAHF-RUSS 2012

Dato for handsaming i programstyret: 13. januar 2014

Kommentarar frå programstyret:

På grunn av en hastesak, og fordi studentrepresentantene i programstyret ikke kunne møte så tidlig i semesteret, ble det første møtet på russisk våren 2014 et ordinært lærermøte og ikke programstyremøte. Alle de fast ansatte og én vikar var imidlertid til stede på møtet 13.01.14, der programsensorrapporten ble godkjent uten kommentarer. Rapporten ble sendt på mail til studentrepresentantene i programstyret Stehn A. Mortensen og Silje Wanneboe 10.01.14 med forespørsel om å melde tilbake evt. kommentarer innen 20.01.14. En av studentrepresentantene kommenterte at emnet RUS100 burde gi 15 stp. og ikke 10 som nå, men hadde ikke kommentarer til selve programsensorrapporten utover at «rapporten er bra».

Som fagkoordinator for russisk vil jeg gjerne tilføye at studieplanen for BAHF-RUSS som programsensor ble oversendt, var gjeldende for høsten 2012, og at det i perioden fra materialet ble sendt (24.01.13) til rapporten ble ferdigstilt (27.08.13) ble gjort forholdsvis omfattende studieplanendringer. Programsensor påpeker flere steder at det ikke er samsvar mellom oversendt plan og emnebeskrivelsene på "Mi side", spesielt når det gjelder læringsutbyttebeskrivelser. Dette må sees i sammenheng med de endringene som ble gjort, med påfølgende oppdateringer på "Mi side", i perioden mellom januar og august 2013.

Fagkoordinator: Brita Lotsberg Bryn

Dato: 06.02.14

Rapport fra programsensor
Trond Nordenstam
Det humanistiske fakultet
Oppnevnt for perioden 15.9.2011-31.8.2014
Rapporten gjelder perioden 2012

Bachelorprogrammet i russisk

Studieopplegg.

Jeg går her gjennom punktene i programbeskrivelsene BAHF-RUS/Bachelorprogram i russisk.

Mål og innhold: Det første avsnittet er strengt tatt verken relatert til mål eller innhold, men er bakgrunnsinformasjon om russisk. Avsnittet er godt og viktig, og det er fint at det står i begynnelsen av programbeskrivelsen. Men det er mulig avsnittet hører inn i en egen rubrikk "Generelt" eller "Bakgrunnsinformasjon".

Resten av "Mål og innhold" er fint, det gir de overordnede læringsmålene som presenteres i neste rubrikk "Læringsutbytte".

Læringsutbytte: Dette avsnittet bør i større grad vise at kravene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk¹ (NKR) (bachelor: 1. syklus, s. 26f) er oppfylt. Da vi ved UiO 2013 har hatt og har NOKUT-tilsyn, og læringsutbyttebeskrivelsene er noe som anses som svært viktig, tar jeg med noen av punktene som vi har fått pålegg om å gjøre noe med, og som sannsynligvis også vil gjelde Bergen. NOKUT har også egne nettsider om rammeverket.²

Fagmiljøene må selv tolke de generelle kravene i Kvalifikasjonsrammeverket om til egne formuleringer om hva som er det tilsvarende læringsutbyttet på eget studium. Konkrete tips som er gitt til utformingen av læringsutbyttene:

- 1. Pass på at gradsnivået er ivaretatt. Det skal kunne identifiseres, også av dem som ikke kjenner til studiet. Nivået tydeliggjøres ved hjelp av nøkkelord som er definert i den generiske beskrivelsen i NKR. Det er mulig å legge noe av læringsutbyttet på et annet nivå, samlet sett må allikevel bachelorgradsnivået være tydelig.*
- 2. Pass på at de fleste temaene er dekket. Temaene finnes i de ulike kulepunktene i den generiske beskrivelsen i NKR og identifiserer på tvers av alle studier hva slags læringsutbytte en kandidat som har fullført en grad er forventet å ha. De fleste av disse temaene skal være med i læringsutbyttebeskrivelsen.*
- 3. Pass på at det er et faglig innhold. Læringsutbyttebeskrivelsen kan ikke være en kopi av den generiske beskrivelsen i NKR: Da vil det ikke være mulig å se hva slags studium dette er. [...] Det er viktig å tydeliggjøre faget i beskrivelsen.*

¹ <http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Kompetanse/NKR2011mvedlegg.pdf>

² <http://www.nokut.no/no/NOKUTs-kunnskapsbase/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/>

Dette betyr at når det i rammeverket står at kandidatene har forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper og prosedyrer, må det angis hva slags teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer det er snakk om på det aktuelle studiet/studieretningen/programmet. Når rammeverket f.eks. forutsetter at masterkandidater skal ha avansert kunnskap innenfor fagområdet og spesialisert innsikt innenfor et avgrenset område, er det derfor ikke tilstrekkelig å gjenta formuleringen og skrive: avansert kunnskap innenfor <fag-/disiplinnavnet> og spesialisert innsikt innenfor temaet for masteroppgaven.

Det må brukes fagspesifikke formuleringer som angir hva som ligger i avansert kunnskap og spesialisert innsikt innenfor faget/disiplinen på masternivå. Men formuleringene må likevel være slik at det framgår at kunnskapen er avansert og at innsikten er spesialisert.

Beskrivelsene må være forskjellige på bachelor og master, og selvstendige – uten referanse til det andre nivået. I dialogmøtene i forbindelse med NOKUTs tilsyn framgikk det dessuten at organet har et ideal om at leseren forstår hvilket fag det er snakk om av læringsutbytteformuleringene alene uten overskriften med fagnavnet som støtte.

Læringsutbyttene er i rammeverket fordelt på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Det er ikke nødvendig å ha disse ordene som mellomoverskrifter eller å ha læringsutbyttene i den rekkefølgen de har i rammeverket. Det er anledning til å dekke flere læringsutbytter med felles formuleringer. Organet er også klar over at ikke alle rammeverkets læringsutbytter er like framtrædende på alle studier.

Innføringsemner: Programsensor anser det som svært viktig at man har fått til en ordning hvor RUS100 erstatter akademisk skriving i bachelorprogrammet i russisk. Dette betyr at man ved fullført bachelorstudium har avlagt 100 stp i russisk, hvilket er det samme som på studieretningen i russisk ved UiO.

Obligatoriske emner/spesialisering

Rekkefølge for emnene i studiet

I studieprogrammet er følgende emner obligatoriske: RUS100, RUS111, RUS112, RUS113, RUS114, RUS211 og RUS252. I tillegg kan RUS111SP velges som valgfritt emne.

Den faglige oppbygningen av studieprogrammet er logisk og god. Emnene i ett semester bygger tydelig på emnene fra foregående semester og det er en klar progresjon i studiet. Den faglige sammenhengen innen de obligatoriske emnene er klart ivaretatt gjennom emnesammensetningen.

Til orientering er det en feil på nettsiden for oppbygningen av studieprogrammet:

<http://www.uib.no/studieprogram/BAHF-RUSS#oppbygning>.

Det står at anbefalt semester for emnet RUS114 er **4**. Dette skal nok være **3**.

2. Studie- og eksamenskrav, pensum, generelt om studentenes prestasjoner

Generelt innføres på alle emner obligatorisk oppmøte på undervisningen på alle de obligatoriske emnene i programmet. Dette synes forståelig og fornuftig. Også programsensors erfaring i Oslo tyder på at det er blitt et større problem at studentene ikke møter til undervisningen. Dette kan til tider gjør det frustrerende for lærer. Også i Oslo har vi kommet til at vi kanskje må innføre obligatorisk oppmøte i tillegg til at de skriftlige arbeidene må leveres.

Kort kommentar til alle emnene som inngår i bachelorprogrammet.

RUS100:

Emneomtalen er helt fin. Læringsutbyttebeskrivelsen i dokumentet med overskrift "Emneomtalar" samsvarer ikke med det som er printet ut fra Mi side (Studentweb) under "Læringsutbytte/resultat". Jeg foreslår at innholdet på Mi side i Studentweb oppdateres slik at det blir likelydende med det som ligger på nettsiden som er tilgjengelig for alle (om ikke dette er gjort allerede).

8 timer undervisning pr. uke for 10 studiepoeng synes meget godt. Til sammenlikning har studentene i Oslo 12 timer undervisning til 20 studiepoeng 1. semester.

Pensum: Læreboken som brukes er helt utmerket.

Vurderingsformen som benyttes, er skriftlig og muntlig eksamen. De skriftlige eksamensoppgavene legger vekt på praktisk språkbeherskelse, hvilket er helt fint på dette nivået. Oppgavene synes generelt å svare godt til læringsmålene. Jeg stiller dog et lite spørsmål om hvorvidt punktet "gjøre rede for grunnleggende fenomen i russisk grammatikk" fra læringsutbyttebeskrivelsen ivaretas på eksamen. Kanskje et litt mer teoretisk spørsmål kunne tas med på eksamen. Evt. kan ovennevnte formulering tas bort fra læringsutbytteformuleringen.

Meget bra at det er rom for både skriftlig og muntlig eksamen. Vekting 70% og 30% er etter mitt skjønn riktig. I emnet brukes gradert karakterskala A-F, hvilket er rimelig og godt motivert ut fra læringsmålsbeskrivelsene, og antas gi ønsket læringseffekt.

Karakterfastsettelsen er for 2012 er tilnærmet normalfordelt, hvilket tyder på at den er i tråd med ECTS-skalaen.

RUS111:

På samme måte som for RUS100 virker det som om læringsutbyttebeskrivelsen som er printet ut fra «Mi side» ikke er oppdatert.

Pensumboken Russisk Grammatik av Annie Christensen velegnet på dette nivået. Det kunne kanskje vært presisert hvilke temaer som er de sentrale i dette emnet for å skille det fra pensum i RUS113.

Vurderingsformen som benyttes på emnet er en skriftlig eksamen som omfatter grammatikk og oversettelse. Dette synes å svare godt til læringsutbyttebeskrivelsene på emnet. Vektingen 40% hhvis 60% virker også fornuftig. Det er tydelig at det er tatt et bevisst valg om at det praktiske skal telle mer enn det teoretiske på lavere nivå, mens det på høyere nivå er omvendt. Programsensor støtter dette valget fullt ut.

De vurderingsprotokollene jeg har fått tilsendt tyder på at karakterskalaen benyttes på riktig måte.

RUS111SP:

Det virker som om læringsutbyttebeskrivelsen som er printet ut fra «Mi side» ikke er oppdatert (jf. RUS100 og RUS111).

Det er veldig bra at studentene får tilbud om sommerkurs som er studiepoenggivende. Det virker dog riktig at de 6 studiepoengene emnet gir, tas av frie studiepoeng slik at de ikke spiser av de obligatoriske 100 studiepoengene i russisk.

I praksis er all undervisning obligatorisk (90%). Vurderingsformen bestått/ikke bestått på grunnlag av fremmøte virker rimelig på dette emnet.

RUS112:

Det virker som om læringsutbyttebeskrivelsen som er printet ut fra «Mi side» ikke er oppdatert (jf. RUS100 og RUS111).

Jeg legger merke til at studentene får et godt tilbud i muntlig russisk med 4 timer undervisning pr. uke (i Oslo kun 2 timer pr. uke).

Så vel pensum, eksamensoppgaver og vurderingsform synes å være i god overenstemmelse med læringsutbyttebeskrivelsen. Riktig vektning av Kultur henholdsvis tekst/tale på eksamen (60%, 40%). Karaktermessig er det ingen avvik som skulle tilsi endringer i bruken.

RUS113:

Angående læringsutbyttebeskrivelsene fra "Mi side": se over.

"Skrifleg eksamen [...] vert avvikla i slutten av vårsemesteret.": skal nok være "i slutten av haustsemesteret".

På dette emnet brukes, som på RUS111, Annie Christensens Russisk grammatik som pensumbok. Det kunne vært presisert hvilke emner som er pensum for å skille det fra RUS111, for at det ikke skal se ut som at det er fullstendig overlapp mellom pensum i RUS113 og RUS111. Dette er også viktig for å vise nivåforskjell og progresjon.

Vurderingsformen som benyttes er en skriftlig eksamen som består av grammatikk og oversettelse. Det er riktig med todelt skriftlig eksamen på dette emnet. På dette nivået vektet grammatikken 60% og oversettelsen 40%. Det er rimelig at de teoretiske aspektene kommer tyngre inn på høyere nivå, så jeg er enig i denne vektingen.

Ingen ting som tyder på avvik når det gjelder praktiseringen av karakterskalaen.

RUS114:

Angående læringsutbyttebeskrivelsene fra "Mi side": se over.

Eksamensformen virker tilsynelatende god og tester pensum og læringsutbyttmålene slik de er beskrevet. I emnerapport for emnet høsten 2012 kommenterer emneansvarlig likevel utfordringer ved eksamensordningen og foreslår at essayet blir omgjort til obligatorisk aktivitet og kunnskapsprøven til skriftlig eksamen.

Et spørsmål til vektingen av de forskjellige delene i mappen (hvis denne beholdes): I Oslo er regelen: "Arbeidene i mappen gis ikke karakter hver for seg og vektet ikke med på forhånd angitte brøker av endelig karakter, men utgjør samlet grunnlaget for karakterfastsettelse." Om Bergen har tradisjon for vektning av de forskjellige arbeidene innen mappen, finner jeg vektingen rimelig. Det er også rimelig at mappen som helhet teller 70%, mens muntlig eksamen teller 30%.

Jeg ser av emnebeskrivelsen på nettet at eksamensordningen ikke er omgjort H13. Det kan være nyttig å se om det gjøres samme erfaring med eksamensordningen inneværende semester som for ett år siden. Om samme negative tendenser viser seg, kan det være verdt å vurdere å endre vurderingsformen, som emneansvarlig foreslår.

Jeg synes det var helt riktig at bacheloroppgaven, som var på emnet (RUS154) tidligere, ble erstattet av et essay/obligatorisk aktivitet, og at den videreføres på det senere emnet RUS252. Pensumlisten fremstår som gjennomtenkt, og vurderingsprotokollene tyder på at karakterskalaen benyttes på riktig måte.

RUS211:

Angående læringsutbyttebeskrivelsene fra "Mi side": se over.

God eksamensordning, selv om den muligens er ressurskrevende med to skriftlige eksamensdager. Jeg er enig i vektingen av eksamensdagene.

Pensum: helt fint; det er klar progresjon mellom de forskjellige emnene.

Ingen kommentarer til eksamen og karaktersetting, synes å være i tråd med retningslinjene.

Det virker å fungere at studentene tilbringer halve semesteret i St. Petersburg.

Studentevalueringen synes dog å peke på at det som ble gjennomgått i St. Petersburg ikke var så eksamensrelevant, og at undervisningen i Bergen og St. Petersburg ikke hang godt nok

sammen. Noe russiskmiljøet i Bergen derfor kanskje bør jobbe med er sammenhengen gjennom hele semesteret, at alt føles like relevant og at semesteret utgjør en enhet. Pensumlisten fremstår som gjennomtenkt, og vurderingsprotokollene tyder på at karakterskalaen benyttes på riktig måte.

RUS252:

Angående læringsutbyttebeskrivelsene fra "Mi side": se over.

Jeg synes det er helt riktig at bacheloroppgaven er flyttet til nettopp dette emnet. Det virker logisk at denne oppgaven skrives på det siste emnet i emnegruppen.

Jeg har ingen forslag til endringer. Pensumlisten fremstår som gjennomtenkt, og vurderingsprotokollene tyder på at karakterskalaen benyttes på riktig måte.

I hvilken grad har programsensor deltatt i drøftinger i fagmiljøet om struktur og innhold i studieprogrammet og om de vurderingsmetodene som benyttes.

Programsensor var i mai med på ett møte med fagmiljøet i Bergen. Generelt kom det frem at programmet fungerer godt, noe gjennomgangen av programbeskrivelser, emnebeskrivelsen, eksamensoppgaver og vurderingsprotokoller også tyder på.

På programsensors spørsmål om eventuelle utfordringer, ble det særlig påpekt problemer med oppmøte på forelesningene og nivåsprik blant studentene. Det håpes at innføring av obligatorisk oppmøte fra og med høsten 2013 vil bedre situasjonen noe. Programsensor støtter, som nevnt ovenfor, endringen som er foretatt.

En annen utfordring er å gjøre studiet vitenskapelig nok; sette studentene i tilstrekkelig grad i stand til vitenskapelig refleksjon slik at de er godt rustet til masterstudiet. Det er vanskelig å gjøre noe med dette innenfor rammen av de studiepoengene man har til disposisjon. Ved at emnet «Akademisk skriving» ble erstattet med RUS100 har imidlertid har russiskfaget oppnådd noe for å bøte på nivåproblemet. Jeg ser ikke at det er mulig å gjøre endringer som i vesentlig grad vil kunne gi studentene større vitenskapelig dybde i studiene innenfor den gitt rammen på 100 studiepoeng.

Konklusjon

Programmet fremstår generelt som velfungerende. Karaktersetting synes rimelig og viser bredden i kvaliteten på besvarelsene. Det anbefales at det er samsvar mellom

emnebeskrivelsene (spesielt læringsutbyttene) på nettsidene og på "mi side". Fagmiljøet har allerede gjennomført en reform ved innføring av obligatorisk oppmøte som jeg støtter.

Den eneste litt større oppgaven jeg ser, er en gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelsene på programnivå og å sørge for at disse er i overenstemmelse med Kvalifikasjonsrammeverket.

27.8.2013

Trond Nordenstam

programsensor